

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2. Facultatea	Matematică și Informatică
1.3. Departamentul	Matematică
1.4. Domeniul de studii	Matematică
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / calificarea*	Matematică / <i>Matematician - 212009; Profesor în învățământul gimnazial - 233002; Asistent de cercetare în matematică - 212016; Referent de specialitate matematician - 212004</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Probabilitati						
2.2. Titularul activităților de curs	Dan Popovici						
2.3. Titularul activităților de seminar	Dan Popovici						
2.4. Anul de studii	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Examinări					6
Tutorat					10
3.7. Total ore studiu individual	100				
3.8. Total ore pe semestru	142				
3.9. Număr de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	Teoria măsurii
4.2. de competențe	Cunoașterea notiunilor de baza / proprietatilor fundamentale ale masurilor reale

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs dotata cu tabla, computer si videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar dotata cu tabla

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1: Operarea cu noțiuni și metode matematice • C2: Prelucrarea matematică a datelor, analiză și interpretarea unor fenomene și procese • C3: Elaborarea și analiză unor algoritmi pentru rezolvarea problemelor • C4: Conceperea modelelor matematice pentru descrierea unor fenomene
Competențe transversale	• CT1: Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unor atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională • CT2: Desfășurarea eficientă și efecă a activităților organizate în echipă • CT3: Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Insusirea atât din punct de vedere teoretic cât și aplicativ a unor noțiuni fundamentale în teoria probabilităților cum ar fi: câmp de probabilitate, variabilă aleatoare, distribuție etc.
7.2. Obiectivele specifice	<i>Ob. de cunoaștere (OC):</i> (1) Formarea unor deprinderi de calcul cu măsuri de probabilitate; (2) Formarea unor deprinderi de lucru cu fenomene aleatoare; (3) Familiarizarea cu câteva modele probabiliste remarcabile; (4) Formarea unor deprinderi de calcul pentru câteva elemente asociate variabilelor aleatoare: medie, dispersie, moment etc.; <i>Ob. de abilitare (OAb):</i> (1) Identificarea și analiza modelului teoretic adecvat; (2) Utilizarea rezultatelor teoretice în aplicații practice; <i>Ob. Atitudinale (OAt):</i> (1) să argumenteze importanța analizei teoriei probabilităților în diverse domenii (teoria jocurilor, sfera pariurilor); (2) să stabilească diverse conexiuni cu alte discipline fundamentale (de exemplu, Analiza reală).

8. Conținuturi*

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Experiențe și Evenimente	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	

Aleatoare		
Modele Clasice Probabiliste de tip Laplace-Kolmogorov	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Probabilitati Conditionate si Evenimente Independente	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Campuri de Probabilitate si Continuitatea Masurilor de Probabilitate	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Variabile Aleatoare Discrete	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Variable Aleatoare si Vectori Aleatori	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Repartitii si Functii de Repartitie	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Masurabilitate, Limite si Aproximare cu Variabile Simple/Discrete	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Convergenta Aproape Sigura si Convergenta în Probabilitate	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Masuri Lebesgue si Lebesgue Stieltjes	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Valori Medii, Dispersii si Momente	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Tipuri de Convergenta: Convergenta în Repartitie si de Ordin r	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Inegalitati Clasice si Legi ale Numerelor Mari	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	

Functii Caracteristice, Inversiune si Unicitate	prelegerea, exemplificarea, demonstratia, dialogul	
Bibliografie		
1. G. Constantin, Curs de Teoria Probabilitatilor si Statistica Matematica, Tipografia Universitatii din Timisoara, 1977. 2. M. Iosifescu, G. Mihoc, R. Theodorescu, Teoria Probabilitatilor si Statistica Matematica, Editura Tehnica, Bucuresti, 1966. 3. V. Radu, D. Barbu, E. Parau, N. Surulescu, Elemente de Teoria Probabilitatilor si Aplicatii, Editura Mirton, Timisoara, 1997.		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare/ învățare	Observații
Experiente si Evenimente Aleatoare	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Modele Clasice Probabiliste de tip Laplace-Kolmogorov	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Probabilitati Conditionate si Evenimente Independente	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Campuri de Probabilitate si Continuitatea Masurilor de Probabilitate	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Variabile Aleatoare Discrete	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Variable Aleatoare si Vectori Aleatori	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Repartitii si Functii de Repartitie	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Masurabilitate, Limite si Aproximare cu Variabile Simple/Discrete	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Convergenta Aproape Sigura si Convergenta în Probabilitate	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Masuri Lebesgue si Lebesgue Stieltjes	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Valori Medii, Dispersii si Momente	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Tipuri de Convergenta: Convergenta în Repartitie si de	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	

Ordin r		
Inegalitati Clasice si Legi ale Numerelor Mari	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Functii Caracteristice, Inversiune si Unicitate	exemplificarea, exercitiul, demonstratia, dialogul	
Bibliografie		
1. G. Ciucu, V. Craiu, I. Sacuiu, Probleme de teoria probabilitatilor, Ed. Tehnica, Bucuresti, 1974. 2. T. Cacoullos, Exercises in Probability, Series « Problem Books in Mathematics », Springer Verlag, New York, 1989.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei de probabilitati este similar cu cel al altor universitati din tara, dar si din strainatate. Tinand seama de aplicatiile in diverse discipline, cum ar fi statistica, teoria jocurilor, economie, pariuri etc., putem afirma cu incredere ca teoria probabilitatilor reprezinta un domeniu util si pe piata muncii.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare**	10.2. Metode de evaluare***	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	corectitudinea si completitudinea cunostintelor acumulare	evaluare scrisa / orala	20%
	insusirea si capacitatea de a reda demonstratiile rezultatelor teoretice	evaluare scrisa / orala	20%
	cunoasterea unor exemple importante	evaluare scrisa / orala	10%
10.5. Seminar/laborator	capacitatea de a aplica in practica cunostintele dobandite	evaluare scrisa	30%
	participarea activa la ore	evaluare orala	20%
10.6. Standard minim de performanță			
• prezenta la cursuri si seminarii conform cerintelor generale ale facultatii • cunoasterea notiunilor fundamentale • insusirea principalelor metode de rezolvare a problemelor si utilizarea lor corecta			

Data completării
15/10/2016

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Dan Popovici

Semnătura titularului de seminar
Conf. dr. Dan Popovici

Semnătura directorului de departament
Prof. dr. Bogdan Sasu